

Ploomipuu kuivab

HEIKI MAIBERG

Mis võib olla põhjus, et ploomipuu kõige elujõulisem haru sel kevadel enam elumärke ei näita? Sort on 'Emma Leppermann', meie pere suur lemmik, mille suured roosad mahlast tilkuvad ploomid saavad valmis augusti lõpu poole. Puul on vanust umbes 20 aastat.

Mida nüüd selle pooleldi kuivanud ploomipuuga edasi teha: kas võtta kuivanud haru maha ja lasta elus osal olla seni, kuni seegi loomulikku surma sureb? Või võtta kohe kogu puu maha, et uus noor ploomike saaks rutem kasvama?

Ka ühel tuttaval on selle sordiga sama mure, tema 'Emma Leppermann' on aga hulga vanem, umbes 35aastane.

Vastab

HELJO JÄNES

Polli aiandusuuringute keskuse
luuviljaliste töörühma vanemteadur

Olen sellel kevadel juba korduvalt ka Polli ploomiaias näinud sama nukrat pilti kui juuresoleval fotol. Ja nii kurb, kui see ka ei ole, kohtan samasuguseid puid varsti veelgi rohkem, sest talvekahjustuste täielik ulatus ilmneb enamasti alles kesksuvel.

On puid, kellel varakevadel pole kahjustusest mingit märki: nad lähevad õitsema, sageli ilmuvad ka viljahakatised. Seejärel hakkavad puud aga tasapisi hääbuma ja on kesksuveks täiesti kuivanud.

Selline pilt on üsnagi tavaline pärast väga karmi talve ja eelkõige just õrnemate sortide puhul, mille hulka kuulub ka 'Emma Leppermann'.

Möödunud talv väga karm just polnudki, aga kui arvestada, et see oli järjestikku juba kolmas külm talv, siis pole eriti imestada, et nii mõnedki sordid, kes juba kahe talve külmadest kahjustada olid saanud, aga seni ikka kangelaslikult vastu pidasid, pärast kolmanda talve vintsutusi tasapisi kuivama hakkasid.

Seega kaldun arvama, et teie 'Emma Leppermann' hakkab kuivama just talviste külmade tekitatud kahjustuste tagajärjel. Oletata- vasti on puu tüvel näha ka viimaste talvede tekitatud külmalõhesid.

Teie tuttava väarikas vanuses 'Emma Leppermann' kuivamine on tõenäoliselt samuti suures osas põhjustatud külmast. Eks puu on neid külmi talvi juba hulk aastaid tunda saanud ja kuna ta on juba üsna eakas, ei jätku tal ühel hetkel enam lihtsalt piisavalt elujõudu, et vastu pidada.

Kui kuivab noor ploomipuu, võib mõnes paigas põhjuseks olla ka vesiroti kahjustus, kes sööb talvel lume all olevat puukoort ja ka juuri. Kevadel jätkab ta sama tööd. Üldiselt on selline puu määratud hukkumisele.

Heades talvitumistingimustes ja korraliku hoolditsemise korral võivad ploomipuud elada üpris pikka aega, nagu eespool mainitud 'Emma Leppermann'gi. Siiski puude saagikus aastatega väheneb. Pollis oleme saanud kandeealistelt puudelt olenevalt sordist häid saake umbes 10–12 aasta vältel, hiljem on saagid tasapisi vähenenud.

Mida siis teha sellise pooleldi kuivanud puuga, nagu pildil näha on?

Jah, kuivanud haru tuleb tõesti maha saagida. Kui elus haru tundub olevat enam-vähem korras – lehestik ilus roheline, viljakased peal jne –, võiks teda koduaias veel edasi hoida.

Aga kui paistab, et lehed on kildurad, osa oksid kuivamas ja haru üldse kuidagi armetu, siis on targem kohe kogu puu maha võtta ning hakata uue peale mõtlema.

Samasse kohta pole soovitatav uut puud istutada. Ent kui ikka muud võimalust aias ei ole, võtke kogu vana "tarvitatud" muld august välja ning asendage uuega.

* Soovitusi uue sordi valimiseks vana väljaläinud ploomipuu asemele annab Heljo Jänes 31. mai Targu Talitas lk 3 artiklis "Hea ploomisort koduaeda".